

خلأ ضمانت اجرایی دولت‌ها در برابر صندوق‌های بازنشستگی

مرتضی رستمی
پژوهشگر حوزه حقوق کار و تأمین اجتماعی

یکی از چالش‌های حقوقی صندوق‌های بازنشستگی را باید فقدان ضمانت اجرای حقوقی مناسب جهت اجرای برخی قواعد مرتبط با صندوق‌های بازنشستگی دانست. در واقع در برخی موارد با وجود آنکه در راستای تحقق اهداف صندوق‌های بازنشستگی با بهبود وضعیت آنها قواعد لازم وضع شده است، اما در عمل، فقدان ضمانت اجرای کافی و مناسب برای نادیده گرفته شدن آن قواعد، زمینه را برای شانه خالی کردن مکلان، فراهم ساخته است.

مهم‌ترین مصداق این موضوع را باید فقدان ضمانت اجرای حقوقی مناسب در قوانین، برای اجتناب دولت از انجام تکالیف قانونی خود در برابر برخی صندوق‌های بازنشستگی دانست. در ایران، در مورد برخی صندوق‌ها مانند سازمان تأمین اجتماعی، تأمین بخشی از منابع مالی بر عهده دولت است؛ یعنی به موجب ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی، ۳ درصد از حق بیمه کارگران از سوی دولت پرداخت می‌شود. همچنین به‌موجب «قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر ۵ نفر کارگر دارند» (مصوب ۱۳۶۱)، مقرر شد در کارگاه‌های تولیدی، صنعتی و فنی، حق بیمه سهم کارفرما باید از طرف دولت پرداخت شود. همچنین، تاکنون قوانین مختلفی (در خصوص بیمه اجتماعی برابران، رانندگان، خادمان مساجد، قالیبافان) به تصویب رسیده که دولت، متعهد به تأمین بار مالی ناشی از اجرای این قوانین شده است.

در راستای اجرای قوانین فوق، ایفای تعهدات دولت در برابر سازمان تأمین اجتماعی، تاکنون در قوانین متعددی پیش‌بینی شده است؛ به‌عنوان مثال به موجب تبصره ۲ ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی، دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را به‌طور یک‌جا در بوجه سه سالانه کل کشور منظور و به سازمان پرداخت کند. همچنین طبق قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۸۳)، یکی از «اصول و سیاست‌های مالی نظام جامع تأمین اجتماعی» آن است که مطالبات سازمان‌ها، صندوق‌ها و مؤسسات بیمه‌ای فعال در نظام تأمین اجتماعی از دولت بر مبنای ارزش واقعی روز و بر اساس نرخ اوراق مشارکت پرداخت شود (ماده ۷) و آن‌یکه، در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (مصوب ۱۳۹۵)، مقرر شده است: «دولت موظف است هر ساله اعتبار لازم موضوع تبصره ۲ ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی را در ردیف جداگانه‌ای در قانون بوجه سه سالانه پیش‌بینی کند» (ماده ۶).

با این حال، دولت نتوانسته به همه تعهدات مالی خود در برابر سازمان تأمین اجتماعی، عمل نماید؛ به‌طوری‌که در حال حاضر، مبلغ هنگفتی دیون انباشته شده به این سازمان دارد.

بدون تردید، شانه خالی کردن دولت از اجرای تکالیف قانونی در برابر سازمان تأمین اجتماعی تا حد زیادی به فقدان ضمانت اجرای قانونی کافی بازمی‌گردد؛ زیرا در قوانینی که در آنها پرداخت دیون دولت به سازمان تأمین اجتماعی پیش‌بینی شده، عمدتاً هیچ‌گونه ضمانت اجرای قانونی برای عدم پرداخت، تعیین نشده است؛ این بدین معنی است که قوانین موجود نتوانسته‌اند در حمایت از صندوق‌های بازنشستگی در مصاف با دولت، موفق عمل کنند.

این موضوع از آن جهت برای یک صندوق بازنشستگی، چالش محسوب می‌شود که از یک سو بر انجام تعهدات صندوق در برابر بیمه‌شدگان مؤثر است و از دیگر سو، می‌تواند بر وضعیت سرمایه‌گذاری آن تأثیرگذار باشد؛ در واقع، عدم ایفای تعهدات دولت نسبت به صندوق بازنشستگی، ممکن است در برخی موارد موجب زایل شدن فرصت‌های سرمایه‌گذاری آن صندوق شود؛ یعنی در برخی موارد که زمان برای سرمایه‌گذاری سودآور فراهم است، صندوق به‌دلیل کمبود منابع مالی نتواند از آن فرصت بخوبی بهره‌برداری نماید.

یکی دیگر از موارد فقدان ضمانت اجرای حقوقی مناسب در قوانین را باید در زمینه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی دانست. با توجه به بالا بودن رشد تورم در ایران، سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی در ایران اهمیت فراوانی دارد؛ زیرا چنانچه در شرایط تورمی، استفاده مناسب و بهره‌برداری بهینه از حق بیمه‌های دریافتی نشود، بتدریج از ارزش اقتصادی آنها کاسته می‌شود.

یکی از شیوه‌های سرمایه‌گذاری که در دهه‌های اخیر صندوق‌های بازنشستگی موجود در ایران گرایش فراوانی به آن داشته‌اند خرید و تملک سهام شرکت‌های تجاری بوده است. جذابیت این نوع از سرمایه‌گذاری برای برخی صندوق‌ها تا بدان حد بوده است که بیشترین قسمت از سبد دارایی خود را به آن اختصاص داده‌اند؛ به گونه‌ای که در عمل، مدیریت بسیاری از شرکت‌های تجاری را به دست گرفته‌اند؛ به طوری‌که امروزه از «بنگاه‌داری» یا «شرکت‌داری» صندوق‌های بازنشستگی سخن گفته می‌شود. بنگاه‌داری یا صندوق‌داری در شرایط فعلی که در دوران بلوغ بوده و برای ایفای تعهدات خود به سرمایه نقدی نیاز مبرم دارند به‌عنوان یک آسیب، محسوب می‌شود. به‌دلیل آنکه اصولاً سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها، بر ریسک محسوب می‌شود که معمولاً صندوق‌های بازنشستگی در دوران رشد خود (یعنی زمانی که عمدتاً دریافت‌کننده بوده و مستمری بگیر ندارند)، مبادرت به آن می‌کنند. با وجود آنکه صندوق‌های بازنشستگی ایران در دوران بلوغ خود به‌سرمی‌برند با هدف دستیابی به سود بیشتر با تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ‌های تخصصی، به‌طور افراطی به بنگاهداری روی آورده و موجب در خطر افتادن سرمایه‌های صندوق شده‌اند؛ از آن جهت که بنگاهداری با توجه به گرایش بیش از اندازه به سودآوری، موجب نقض اصل تعادل میان امنیت و سودآوری می‌شود؛ هر چند در سودآوری همیشگی بنگاهداری صندوق‌های بازنشستگی (از توجه به نوسانات شدید بورس در ایران) تردید وجود دارد.

با وجود آنکه قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (مصوب ۱۳۸۷ با اصلاحات بعدی) بنگاهداری صندوق‌های بازنشستگی را محدود کرده است، با این حال در حال حاضر، صندوق‌های بازنشستگی، در عمل در این محدودیت‌ها، توجهی نداشته و همچنان قسمت عمده سبد سرمایه‌گذاری خود را به سهام شرکت‌ها اختصاص داده‌اند؛ به گونه‌ای که این موضوع، در حال حاضر، چالش برانگیزترین بحث در زمینه سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی محسوب می‌شود. بدون تردید عدم بازدارندگی قوانین فوق نسبت به مساله بنگاهداری نیز به ضعف ضمانت‌اجراهای قانونی برای تحقق از قواعد محدودکننده بنگاهداری بازمی‌گردد.

در نهایت به‌عنوان مورد دیگر از موارد فقدان ضمانت اجرای قانونی می‌توان، مساله فقدان شفافیت را بیان کرد. یکی از اجزای نظام نظارت بر صندوق‌های بازنشستگی، شفافیت و افشایگری مالی است. به همین جهت، امروزه در راستای شفاف‌سازی اقدامات صندوق‌های بازنشستگی، در بسیاری از کشورها، صندوق‌ها به‌صورت ماهانه، گزارش عملکرد خود بویژه در زمینه سرمایه‌گذاری‌ها را در دسترس عموم قرار می‌دهند؛ چراکه شفافیت اطلاعات می‌تواند با ایجاد نظارت عمومی، از یک سو، موجب افزایش اعتماد بیمه‌شدگان به صندوق شده و زمینه‌های بهبود کارایی عملکرد آن را فراهم کند و از سوی دیگر، مانعی برای سوءاستفاده‌های احتمالی مدیران صندوق و گروه‌های سیاسی از منابع صندوق‌ها نباشد.

با این حال، وضعیت مالی صندوق‌های بازنشستگی فعال در ایران، در ابهام به سر می‌برد و بانک اطلاعات دارایی‌های صندوق‌ها وجود ندارد. به‌طور کلی در ایران، صندوق‌های بازنشستگی نیز به‌دلیل فقدان خودنمیزی هیچ گزارشی نمی‌دهند و اطلاعات مربوط به عملکرد آنها به‌طور عمومی منتشر نمی‌شود و توسط متولیان حرفه‌ای مورد بررسی و ارزیابی قرار نمی‌گیرد. در واقع، با توجه به فقدان مقام ناظر، صندوق‌ها خود را ملزم به رعایت هیچ یک از معیارهای شفافیت در گزارش‌دهی نمی‌دانند. ابهام و عدم شفافیت در عملکرد صندوق‌ها موجب شده، نظارت بر آنها دشوار و زمینه تخلف در منابع مالی صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های وابسته، فراهم شود.

اگرچه در نظام حقوقی ایران به موجب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۴)، صندوق‌های بازنشستگی، در راستای شفاف‌سازی، مکلف به گزارش‌دهی وضعیت مالی خود به سازمان بورس و اوراق بهادار شده‌اند، اما تاکنون چنین گزارشی از سوی هیچ یک از صندوق‌ها ارائه و منتشر نشده است. این امتناع از تکلیف قانونی را نیز می‌توان تا حد زیادی به فقدان ضمانت‌اجراهای قانونی کافی، منتسب دانست.

گزارش «ایران» از دلایل رونق تجارت خارجی در دولت سیزدهم

همسایه محوری جواب داد

گروه اقتصادی/ کارنامه تجارت خارجی کشور در پایان ۱۰ ماهه سال جاری عدد بیش از ۸۰ میلیارد دلار را پیش روی ما نهاده است تا انتظارات برای دستیابی به تجارت ۱۰۰ میلیارد دلاری تا پایان سال را بیشتر کند. در این دوره زمانی، تجارت خارجی ایران با سایر کشورها به ۸۰ میلیارد و ۱۷۳ میلیون دلار رسید که از این رقم، ۲۸ میلیارد و ۷۶۳ میلیون دلار صادرات و ۴۱ میلیارد و ۴۷۳ میلیون دلار واردات بوده است.

بدین ترتیب، حجم تجارت خارجی ایران در ۱۰ ماهه امسال نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۳۶٫۵ درصد رشد نشان می‌دهد. مقایسه اعداد و ارقام صادرات سال جاری با ۱۳۹۹ در این مقطع زمانی نیز حاکی از رشد ۳۷٫۹ درصدی است که در واردات این رقم به ۳۵٫۲ درصد می‌رسد.

در حالی، تجارت خارجی ایران در این دوره زمانی نسبت به سال قبل، بیش از ۲۱ میلیارد دلار افزایش یافته است و صادرات انجام شده اختلاف ۱۰ میلیارد دلاری را نشان می‌دهد که برخی از فعالان بخش خصوصی معتقدند، رشد تجاری اخیر، ربطی به سیاستگذاری‌های اقتصادی دولت ندارد. به گفته این افراد هر چند از نظر ارزش، صادرات ایران نسبت به سال گذشته، رشد بیش از ۳۰ درصدی را تجربه کرده، اما از نظر وزنی و تناژ، رشدی کمتر از ۴ درصدی ثبت شده است.

راستی آزمایی تجارت خارجی

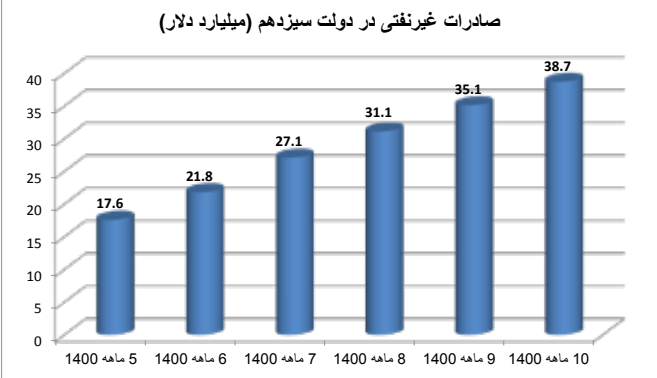
بررسی دقیق اعداد و ارقام مربوط به تجارت خارجی ایران در ۱۰ ماهه سال جاری و مقایسه آن با مدت مشابه سال قبل، حاکی از رشد وزنی و ارزشی قابل توجهی است. نکته مهمی که باید به آن توجه داشت این است که طبق روال سال‌های گذشته، تمام اعداد مربوط به تجارت خارجی اعم از صادرات و واردات براساس ارزش دلاری آن مورد مقایسه قرار می‌گیرد و وزن به نوع کالای مورد تجارت بستگی دارد، هرچند که تجارت کشور از نظر وزنی نیز در این دوره پیاپی رشد همراه بوده است. در حالی که تجارت خارجی در ۱۰ ماهه سال گذشته از نظر وزنی، ۱۲۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تن بوده که این رقم در ۱۰ ماهه سال جاری به ۱۳۳ میلیون و ۶۳۶ هزار تن رسیده است که ۸٫۸ درصد افزایش داشته است. همچنین وزن صادرات کشور در ۱۰ ماهه سال جاری به ۱۰۰ میلیون و ۲۲۵ هزار تن رسیده است که نسبت به ۹۴ میلیون و ۵۲۱ هزار تن ۱۰ ماهه سال قبل، ۶۰٫۲ درصد رشد داشته است. در واردات نیز شاهد رشد ۱۷٫۵ درصدی از لحاظ وزن هستیم به طوری که رقم ۲۸ میلیون و ۲۴۹ هزار تن ۱۰ ماهه سال قبل به ۳۳ میلیون و ۲۱۱ هزار تن در ۱۰ ماهه سال جاری رسیده است.

بنابراین در کنار رشد ارزشی تجارت خارجی در کل و صادرات و واردات به‌صورت ویژه، وزن تجارت نیز رشد داشته است، هرچند که میزان و خط کش اصلی برای تجارت خارجی ارزش دلاری آن است.

از سوی دیگر افزایش قیمت کالاها در بازارهای جهانی تنها برای ایران اتفاق نیفتاده است و این موضوع برای تمام کشورهای دنیا رخ داده و روی تجارت جهانی تأثیر داشته است.

بهبود تجارت خارجی در دولت سیزدهم

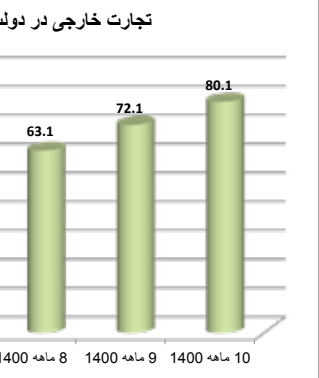
بررسی اعداد و ارقام تجارت خارجی ایران از پنجمین ماه سال جاری که در روز دوازدهم از مراسم تحلیف رئیس‌جمهور برگزار شد، حاکی از روند صعودی تجارت خارجی است. در پنج ماهه (مرداد تا دی ماه) سال جاری ارزش تجارت خارجی کشور به ۳۴ میلیارد و

۲۰۰ میلیون دلار بالغ شد که مقایسه آن با پنج ماهه سال ۱۳۹۹ نشان دهنده رشد ۴۰٫۸ درصدی است چرا که در مدت مشابه سال قبل تجارت خارجی کشور تنها ۲۴ میلیارد و ۲۸۴ میلیون دلار بوده است. این درحالی است که در همین دوره زمانی صادرات کشور ۶۱٫۸ درصد افزایش داشته و از ۱۰ میلیارد و ۸۷۷ میلیون دلار در سال گذشته به ۱۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسیده است. واردات نیز در این مدت به ۱۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسیده که نسبت به ۱۳ میلیارد و ۴۰۷ میلیون دلار مدت مشابه سال قبل، ۲۳٫۸ درصد بیشتر شده است. در شش ماهه سال جاری نیز که تجارت خارجی ایران به رقم ۴۵ میلیارد دلار رسیده است که نسبت به ۳۰٫۶ میلیارد دلار دوره مشابه سال قبل ۴۷٫۵ درصد رشد داشته است. نگاهی به اعداد و ارقام تجارت خارجی ایران گویای یک روند صعودی در دولت سیزدهم است که رشد آن غیر قابل انکار است.

چرا تجارت رونق گرفت؟

به طور قطع یکی از دلایل بهبود قابل توجه تجارت خارجی در دولت سیزدهم، ناچیز بودن حجم این تجارت در سال گذشته است. در سال گذشته موانع و مشکلات زیادی بر سر راه تجارت خارجی ایران قرار داشت که باعث شد تا در این سال تجارت خارجی ایران ۱۳ درصد افت کند. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۸ حجم و ارزش تجارت خارجی کاهش یافته و در سال ۱۳۹۹ نیز این روند ادامه یافته است. در این راستا ارزش دلاری حجم تجارت خارجی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۱۳ درصد کاهش یافته و از حدود ۸۵ میلیارد دلار به حدود ۷۳٫۸ میلیارد دلار رسیده است. در این گزارش تصریح شده است، یکی از دلایل اصلی افت جایگاه تجارت خارجی طی سال‌های مورد بررسی علاوه بر مشکلات تحریم، تضعیف بنیان‌های تولیدی و بخصوص سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به‌دلیل استفاده از لنگر نرخ ارز اسمی و سرکوب توان تولید داخلی، خروج سرمایه و جهش‌های ارزی سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۷ و ادامه آن تا پایان نیمه اول سال ۱۳۹۹ و همچنین تأثیر سیاست‌های بازار داخلی بر

بازار خارجی، بدهی بنگاه‌ها به بانک‌ها و... بوده است. در بخش دیگری از این گزارش ذکر شده است، صاحبان سرمایه در دوره مورد بررسی، ترجیح داده‌اند بخشی از دارایی و درآمد خود را، با هدف حفظ و انباشت سرمایه در جاهی سرمایه‌گذاری یا پس‌انداز نمایند که ثبات و امنیت حاکم باشد و چشم‌انداز روشنی از فضای رشد و سرمایه‌گذاری پیش‌رو باشد. در واقع آمار ورود یا خروج سرمایه ارزی به کشور، نه‌فقط یک متغیر اقتصادی، بلکه انعکاسی از ارزیابی فعالان اقتصادی در مورد ظرفیت رشد و توسعه سرمایه‌گذاری در کشور نیز است.

این درحالی است که طی شش ماهه اخیر بخش عمده‌ای از این مشکلات رفع شده است. در کنار روند نزولی نرخ ارز و کاهش نوسانات آن، موانعی که پیش پای تجارت و تولیدکنندگان قرار داشت نیز تا حدود زیادی برطرف شده است و بر همین اساس در بهای آمار و ارقام مربوط به تجارت خارجی می‌توان آثار اصلاحات صورت گرفته و تأثیر آن بر بهبود تجارت خارجی را مشاهده کرد. با وجودی که تجارت خارجی کشور طی ماه‌های گذشته با رشد قابل توجهی همراه بوده است، اما به طور کلی، میزان رشد با ظرفیت‌های بسیاری که در اقتصاد ایران موجود است، فاصله زیادی دارد و می‌توان با یک برنامه‌ریزی دقیق و تقویت مزیت‌های ایران در تجارت خارجی، شاهد عملکرد درخشان‌تری در این زمینه بود.

تمرکز بر همسایگان جواب داد

علاوه‌بر دلایلی که به آن اشاره شد، تمرکز دولت سیزدهم بر ارتقای همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی با کشورهای همسایه و منطقه باعث شد تا رونق قابل توجهی در این بخش ایجاد شود که اثر خود را بر کلیت تجارت خارجی ایران گذاشته است. در این حدود ۷۳٫۸ میلیارد دلار رسیده است. در این گزارش تصریح شده است، یکی از دلایل اصلی افت جایگاه تجارت خارجی طی سال‌های مورد بررسی علاوه بر مشکلات تحریم، تضعیف بنیان‌های تولیدی و بخصوص سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به‌دلیل استفاده از لنگر نرخ ارز اسمی و سرکوب توان تولید داخلی، خروج سرمایه و جهش‌های ارزی سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۷ و ادامه آن تا پایان نیمه اول سال ۱۳۹۹ و همچنین تأثیر سیاست‌های بازار داخلی بر

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۸ حجم و ارزش تجارت خارجی کاهش یافته و در سال ۱۳۹۹ نیز این روند ادامه یافته است. در این راستا ارزش دلاری حجم تجارت خارجی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۱۳ درصد کاهش یافته و از حدود ۸۵ میلیارد دلار به حدود ۷۳٫۸ میلیارد دلار رسیده است. در این گزارش تصریح شده است، یکی از دلایل اصلی افت جایگاه تجارت خارجی طی سال‌های مورد بررسی علاوه بر مشکلات تحریم، تضعیف بنیان‌های تولیدی و بخصوص سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به‌دلیل استفاده از لنگر نرخ ارز اسمی و سرکوب توان تولید داخلی، خروج سرمایه و جهش‌های ارزی سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۷ و ادامه آن تا پایان نیمه اول سال ۱۳۹۹ و همچنین تأثیر سیاست‌های بازار داخلی بر

در معاملات روز جمعه رخ داد

عبور قیمت نفت از مرز ۹۳ دلار

قیمت شاخص نفت خام روز جمعه، ۱۵ بهمن‌ماه با ۱۸ دلار و ۱۸ سنت افزایش به ۹۳ دلار ۲۹ و سنت برای هر بشکه رسید. به گزارش «ایران» در معاملات روز جمعه نیز روند افزایشی قیمت نفت که از روز پنجشنبه و به‌دلیل هجوم سرمای شدید به بخش‌های وسیعی از آمریکا شروع شده بود ادامه یافت. هر دو شاخص برنت و وست تگزاس اینترمدیت (WTI) به سوی ثبت هفتمین رشد هفتگی

مدیرکل امور انرژی و مشتریان صنعت برق:

۷۰ درصد مشترکان الگوی مصرف را رعایت می‌کنند

برق توسط اکثریت جامعه است که مطابق آن هفت دهک اول جامعه در سطح الگوی مصرف یا کمتر از الگو از برق استفاده می‌کنند. مدیرکل امور انرژی و مشتریان صنعت برق گفت: برای تعیین الگوی مصرف، در جلسات کارشناسی تجهیزات مورد استفاده، مدت زمان و شدت مصرف برق وسایل در کنار اقتصاد صنعت برق ارزیابی می‌شود که نتیجه آن تعریف الگوی ۲۰۰ کیلووات برق برای ماه‌های غیر گرم سال شده

مدیرکل امور انرژی و مشتریان صنعت برق گفت: در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد مردم الگوی مصرف را رعایت می‌کنند و انتظار داریم آن بخش از جامعه که بیشتر از الگو مصرف دارند، مصارف خود را به سطح الگو نزدیک کنند. به گزارش ایرنا، عبدالامیر یاقوتی با اشاره به راهکارهای توان‌بر برای تعیین الگوی مصرف اظهار داشت: عوامل متعددی در تعیین الگو تأثیرگذار است که یکی از مهم‌ترین آن، مصرف

افزایش نشان می‌دهد، به طوری که در این مدت میزان تجارت با همسایگان از ۷۵ میلیون تن کالا و ارزش ۳۶ میلیارد و ۸۰۰ میلیون عبور کرد. در همین راستا از مجموع تجارت ۱۲۲ میلیون و ۴۵۵ هزار تن کالا به ارزش ۷۲ میلیارد و ۸۷ میلیون دلاری کشور در ۹ ماهه امسال ۷۵ میلیون و ۱۷ هزار تن کالا به ارزش ۳۶ میلیارد و ۸۱۰ میلیون دلار با کشورهای همسایه ایران بوده که ۶۱ درصد وزن و ۵۱ درصد ارزش کل تجارت کشور را ۱۵ کشور همسایه بوده است.

صادرات ایران به همسایگان، بیش از ۵۷ میلیون و ۳۳۵ هزار تن کالا به ارزش ۱۸ میلیارد و ۷۶۶ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه ۹ درصد در وزن و ۲۴ درصد در ارزش بیشتر شده و ۶۲ درصد وزن و ۵۳ درصد ارزش کل صادرات کشور را به خود اختصاص داده است.

در خصوص واردات از کشورهای همسایه نیز از مجموع واردات ۳۰ میلیون تنی به کشور به‌ارزش ۳۷ میلیارد دلار، ۱۷ میلیون و ۶۸۲ هزار تن کالا به‌ارزش بیش از ۱۸ میلیارد دلار از کشورهای همسایه ایران بودند که عمدتاً کالای اساسی، مواد اولیه تولید و ماشین‌آلات تولید بودند. بنابراین، واردات از کشورهای همسایه در ۹ ماهه امسال ۶۲ درصد در وزن و ۶۸ درصد در ارزش افزایش یافته است و این میزان کالای وارد شده از کشورهای همسایه ۵۹ درصد وزن و ۴۹ درصد کل واردات به کشور را به خود اختصاص دادند.

عضویت و همکاری ایران با سازمان‌های اقتصادی اگو، سازمان همکاری‌های اسلامی، اتحادیه اقتصادی گمرکی اوراسیا، پیمان شانگهای و قرار گرفتن ایران در نقطه عطف کریدورهای جنوب به شمال و شرق به غرب و توجه ویژه به ترانزیت کالاهای عبوری خارجی از کشورمان در دولت سیزدهم می‌تواند ضمن تعمیق روابط سیاسی و تجاری با کشورهای همسایه، باعث افزایش تجارت با کشورهای همسایه و همسایگان آنها و رشد عبور کالاهای خارجی و درآمد‌های ناشی از آن نیز برای کشورمان شود در همین راستا در ۹ ماهه امسال ۹ میلیون و ۱۵۸ هزار تن کالا کالای خارجی از کشورمان عبور کرد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷۶ درصد رشد داشته است.

تروینگ» هم پیش‌بینی کرد: با ریسک ژئوپلیتیکی اورکراین و افزایش تدریجی تولید اوپیک پلاس، انتظار می‌رود قیمت‌ها به مرز ۱۰۰ دلار برسند. گفتنی است ۲۳ کشور عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدانش (اتلاف اوپک پلاس) در نشست ۱۶ دقیقه‌ای روز چهارشنبه (۱۳ بهمن‌ماه) بر سر افزایش ۴۰۰ هزار بشکه‌ای تولید روزانه در ماه مارس (اسفند- فروردین) به توافق رسیدند.

که البته این الگو از سال‌های پیش تاکنون تغییر نکرده است. وی با اشاره به تعریف بلکاتی برق گفت: الگوی مصرف برای ماه‌های غیر گرم، ۲۰۰ کیلووات ساعت در ماه است و سه پله نیز تعریف شده به طوری که تا یک و نیم برابر الگو و ۲ برابر الگوی مجاز و پله سوم بیش از ۲ برابر الگوی مشخص شده است که نحوه محاسبه قیمت برق براساس میزان مصرف برق در این طبقه‌ها، متفاوت خواهد بود.